

Utsjoen kunta
tanja.lepisto@utsjoki.fi

Asia: Lausunto Utsjoen alueen reittiehdotuksiin

Utsjoen kunta on pyytänyt Saamelaiskäräjiltä lausuntoa matkailijoiden ja asukkaiden vapaa-ajan tarpeisiin tehdyistä kesä- ja talvireittiehdotuksista. Utsjoen matkailun Master Plan -hankkeen konsultti on koonnut ehdotuksia kuntalaisilta ja yrittäjiltä maastoon tutustuen. Kunta on esitellyt alkuvuodesta 2025 reittiehdotukset kylien kuulemistilaisuuksissa. Tilaisuuksiin oli kutsuttuna paliskunnat, kalatalousalue, matkailuyritykset, Metsähallitus sekä avoimella kutsulla kuntalaiset.

Saamelaiskäräjien lakisääteisenä tehtävänä on valvoa ja edistää saamelaisten kielellisiä ja kulttuurisia oikeuksia (laki Saamelaiskäräjistä 974/1995, 1 ja 5 §). Näihin oikeuksiin kuuluu myös perinteisten elinkeinojen harjoittamisen turvaaminen. Tästä syystä Saamelaiskäräjät painottaa, että reittisuunnittelussa on käytävä riittävää vuoropuhelua paliskuntien kanssa, joilla on asiantuntemus paikallisista poronhoidollisista vaikutuksista. Poronhoidon näkökulmasta suurimpana huolena on moottorikelkka- ja muiden reittien jatkuva lisääntyminen alueella, mikä heikentää poronhoidon harjoittamisen edellytyksiä erityisesti talvisin. Reititystä tulisi keskittää osoittamalla yritystoiminnan tarpeisiin paliskuntien kanssa yhteistyössä valitut kelkkareitit. Reittejä päätettäessä tulisi myös huomioida, etteivät ne sivua esimerkiksi paikallisten perinteisiä hillamaita, tai muita tärkeitä koettuja alueita.

Saamelaiskäräjät ei näe Kevon reittien yhdistämistä muihin reitteihin tarkoituksenmukaisena, kuten ei myöskään kesäreittien määrän huomattavaa kasvattamista. Tsarssiputouksen reitin osalta tulee huomioida Saamelaiskäräjien jättämä erillinen lausunto 8.5.2025. Muiden reittien osalta Saamelaiskäräjät pitää olennaisena, että Kaldoaivin ja Paistunturin paliskuntien lausunnot otetaan täysimääräisesti huomioon, jotta poronhoidon paikalliset tarpeet ja vaikutukset tulevat asianmukaisesti arvioituksi.

Merk.

Leo Aikio
I varapuheenjohtaja

Leena Niska
vs. ympäristösihteeri

Puheenjohtaja siirsi asian I varapuheenjohtajalle 8.10.2024 tekemällään päätöksellä. Lausunto on hyväksytty sähköpostimenettelyllä. Lausunnon valmisteluun on osallistunut vs. elinkeinosihteeri Maria Valkeapää. Lisätietoja antaa: vs. ympäristösihteeri Leena Niska, leena.niska@samediggi.fi, puh. +358 44 9013900